

A MI LAPUNK

Egész évre . . . 20 korona.
Egyes szám ára . . . 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkesztő: SCHERER LAJOS

Társszerkesztő: TAMÁS LAJOS

Főmunkatárs: Dr. FENYVES PÁL

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt Scherer Lajos címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„Egy marék egészség többet ér, mint egy zsák szerencse s a sorsunk bárminő ajándéka.“

„Ép testben ép lélek.“

Egy híres római költő mondása ez s a kétezer esztendő igazság azóta bejárta a világot. Őrizd meg a veled született épiséget, fejleszd tested erejét. Erre az élet munkájában föltétlenül szükséged van.

Az ókor legszerencsésebb, de legkiválóbb népe is, a görög, az ifjuság nevelésében azt vallotta, hogy a lélek művelése a test edzésével járjon együtt. Izmos, szép testü ifjak birkóztak a nyilvános gyakorlótereken, versenyt ugrottak, futottak s a palma elnyerése dicsőség volt. Gyakran a mesterek bölcs tanítását legjobban megértő fiú volt a testi ügyesség próbáján a legelső. A spártai ifjak edzettsége meg épen köztudomású. Az edzett görög ifjúból vált a derék katona, a jeles államférfiu, a kiváló szónok, a nemzeti nagy költő.

Ma ez mind másképp van. A mai ifjuság nagyrésze 25—30 éves korában már összeroskad, koravén, örökösen jajgat, korán kopaszodik. Fél a légvonattól, hajlottan jár, noha gyermekkorában valamennyi ép, egészséges volt, mint a makk.

Mi ennek az oka? — A városi levegő, a kellő mozgás hiánya és az agyonkényeztetés. A falusi gyermekeknél meg a rossz, ferde táplálkozás. Télen is mezitláb járnak. Szűk, pipafüstös szobában szívják a romlott levegőt, rendetlenül étkeznek, pálinkás kenyérbelet habzsolnak s korán pipáznak apjukkal versenyt, stb.

Ma nem élnek okosan az emberek! A munkában agyonhajszolják magukat, vagy téltlenül lopják a napot. Ellentétes végletek közt csodaszámba megy, ha valaki megéri a száz esztendőt.

Pedig a test egészsége, ereje, ellenálló képessége nagyon szükséges, főleg a szellemi munkásoknál. Ott van az európai nemzetek közt az angol. Ők fordítják a legnagyobb gondot a test nevelésére. Az angol ifjú már az iskolában tanul meg lovagolni, vívni, úszni, ökölrel verekedni, a cserkészlet minden ügyességét. Ezért életrevalók!

Nálunk csak az újabb időben fordítanak több gondot a testnevelésre, de — sajnos — sokszor kényszeríteni kell az ifjakat, hogy labdát fogjanak. Hamar beleúnnak mindenbe, ami szintén nagy baj. Pedig tudnia kellene minden ifjúnak, leánynak, hogy az egészséges testü ember szellemi munkája is többet ér. Nyugodtabb kedéllyel, tisztább pillantással fog hozzá, mint az, akit örökös, nyugtalan láz hajt.

Kereskedő, iparos, földművelő egészséges test nélkül alig képzelhető el. A dorbézolók, kicsapongók, éjjelezni szeretők meglopják önmagukat és családjukat, mert kora haláluk vagy munkára képtelenségük gyakran koldusbotra juttatja azokat, akik bennük látják támaszukat.

Széchenyi István mondása: „Naponként nyolc órát dolgozom, nyolc órát alszom, nyolc órát szórakozom“ ma is megvalósítható. S a szórakozásra szánt nyolc órából bőven jut idő mindenkinek teste edzésére, erősítésére. Sétáljunk nagyokat, tornázzunk, fürödjünk, hogy újabb erőt gyűjtsünk a további küzdelemre és munkára.

Nincs szomorubb látvány a gyenge mellü, koravén, beteges gyermeknél!

(Sch.)

A harang és a golyó.

(Mese a határszélről.)

Írta: Tichy Kálmán.

Egyszerű, igénytelen kis harang volt, egy határszéli falucska zsindelyfedelű tornyában függött, alig magasabban, mint a torony körül szorongó házak zsúpfedelei, de elég magasan volt ahhoz, hogy csengő szavát minden falubeli meghallja s az ő hívására hol ünnepi ruhába öltözve igyekezzenek a parányi templom szüette padjaiba, hol meg bús feketében kísérenek a faragott fejfás, vadrózsabokros temetőbe egy-egy örökre eltávozott szomszédot, atyafit.

A harang nagyon boldogan, elégedetten élt a rozoga toronyban, nagyon szerette a kedvesen turbékoló galambokat, melyek a toronyfedél gerendái közt fészkeltek s őt vigan körül-röpdösték; nagyon szerette a szalmafedelű házakat, melyekre a torony négy ablakán kitekinthetett; azokban laktak a derék, munkás, békés emberek, akik mindég oly alázattal, oly buzgón, oly tiszta lélekkel jöttek, ha hívta őket; de legeslegjobban szerette a reszketős lábú vén harangozót, az ő hűséges gazdáját, aki egy emberöltő óta gozdozta, tisztogatta, csapágyait puhára megolajozta, kötélét megigazgatta.

Nem is szólt oly szépen a harang senkinek a kezében, mint az övében! Egyszer-másszor, ha az öreg beteg volt s hirtelenségében valami falubeli suhannal huzatták meg a harangot, nem lehetett ráismerni a szavára: sírt, jajgatott, hangosan rikoltozott. De ha az öreg állt mellette, akkor édesen zengett a hangja, mint a legdrágább olasz harangoké.

Egy hideg, sötét novemberi napon különös dolgokat ért meg a harang, amilyeneket még nem tapasztalt, mióta illatos mezei virágokkal megkoszorozva szép szent énekek hangja mellett felillesztették a helyére. Azelőtt mindég amolyan szelid zsongásféle hallatszott fel hozzá a faluból, a rendes mindennapi élet lüktetése; szekérvörögés, kutyaugatás, kakas kukorékolás, egy-egy hangos kiáltás, gyerekek kacagása, asszonyok tereferéje; de aznap nem tudott ráismerni a falujára.

Még sötét hajnal volt, mikor hangos patkócsattogással vágatató lovasok robogtak végig az egyetlen utcán, megzörgették a mohával berakott ablakokat s bekiáltottak minden házba: keljetelek fel, jó emberek; szedjétek össze, ami féltő hol-

mitok van és meneküljetelek! Jönnek az oroszok! — Aztán izgatott mozgolódás támadt, ajtók csapódtak; asszonyok, gyerekek siránkoztak; lovak nyerítettek és a torony alatt egymásután csörömpöltek el a roskadásig megrakott szekerek, keservesen zokogó asszonynéppel és a hideg hajnalban vacogó gyerekekkel a szegényes, kopott holmik tetején.

A lázas zürzavar órákig tartott; aztán amint az utolsó szekér is tovagördült, csend lett, ijesztő, sívár csend. A harang lünődve várt, hogy mikor nyikorog a keskeny falépcső az öreg harangozó ismerős léptei alatt, mert el nem tudta képzelni, hogy hűséges gazdája őt elhagyhassa, még ha az egész falu népe elmenekült is. De már régen elmúlt a megszokott perc és nem jött senki, senki.

Szomoru szürke nappal volt már, mikor ütemesen dobogó léptekkel katonák — a harang népének katonái — vonultak át a falun; utánuk sulyosan dübörgő ágyúkat vontattak izmos lovak, reszketett a föld, megrendült a torony is belé s a galambok ijedten röppentek szét a recsegő gerendákról. Majd nagy távolról, a hegyek felől tompa dörrenések hallatszottak, mélyen zúgtak utána a völgyek, később közeledtek a hangok s haragosan zengett, dörgött, ropogott az ádáz lüzelés körös-körül, messze vidéken.

Igy jött el az este, de csak nem akart éjszaka lenni. A hegyek irá-yában vérvörösen izzott a látóhatár: szegény falvak, alázatos kis kunyhók égtek ott, ezen az éjjelen a harang hű szomszédai — a galambok, — sem tudtak aludni; nyugtalanul röpdösték körül a tornyot, beültek, meg megint kiröppentek s a rőt tüzfénytől elvakítva, puha szárnyaikkal verdesték az eresz deszkáit.

Mindég közelebből hallatszott az ágyúdörögés, a ropogó fegyvertűz s akkor hirtelen bömbölni kezdtek a falu mögött a napközben átvonult elrejtett ütegek. Sívító, zúgó, zizegő vasmadarak szálltak most már a torony felett két irányból is s egyszer csak elkezdett kopogni a tető; hol itt, hol ott roppant egyet; zsindelyek recsegtek, gerendák forgácsolódtak s az egyik bentmaradt galamb átlőve, véresen zuhant le a harang mellett a padozat deszkáira.

A harang rá sem ért elsiratni a kedves

halottat, mikor éles süvöltéssel jött egy másik ellenséges golyó s keményen csattanva az ő tömör érctestébe ütődött s rajta ellapulva, leesett a vérző galamb mellé. Onnan aztán dühösen szidni kezdte a fájdalmasan feljajdult harangot:

Ostoba kofa, mit állsz az utamba, mikor az ellenség szívét keresem? Vérben akarok fürödni s a te otromba vaspocakod miatt itt rekedjek? Hogy mersz megakadályozni fontos küldetésem teljesítésében?

Szeliden, szomoruan felelt a harang:

— Bár minden társad, amely az én népem fiainak szívét keresi, engem találna! Örömet fedezném őket az én testemmel; örömet pusztulnék el helyettük, bár a szivekhez vezető utat én jobban ismerem és jobban meglelem, mint te; a küldetésem is fontosabb, mint a tiéd, nemcsak egy háborúra terjed, de mindörökre!

— Képzeldő számar vagy! — felelt a golyó, — azt hiszed talán, hogy az az egy pár ember, aki eljön ide, mikor fülüket tele lármáztad, a te kedvedért teszi? Ördögöt! Megszokták már, hogy mikor kolompolsz, összecsendüljenek. A tehéncsorda is megindul, ha a csordás kürtjét hallja!

— Sohasem hittem, hogy a falubeliek az én kedvemért jönnek ide, — felelt csendes békétüréssel a harang. Jól tudom, hogy én csak egyszerű eszköz vagyok, de szebb, áldásosabb hivatású eszköz, mint te! Ha én megszólalok, a szorgalmas arató letámasztja a pengő kaszát, a derék parasztasszony leereszli a nehéz sulykot, kovács leteszi a kalapácsot, asztalos a gyalut s csendesen magukba szállva fohászkodnak. Ha én megszólalok, zizegő, virágos szoknyákban, piros kendőkben, befonott illatos hajjal jönnek a szép karcu parasztlányok, menyecskék, rámás csizmában, pörge kalappal a daliás legények és zengő énekszóval imádják az Istent. Én veszem szárnyaimra a tulboldog szívek sóhajait, mikor egy ifjú pár forrón reszkető kezeit teszi egymásba a pap, én viszem az ég felé a fájó, könnyes jajszavakat, mikor kedves halottat földelnek el. Mikor én megszólalok, az mindig azt jelenti, hogy az Úristen a feléje szárnyaló igaz szívekkel beszélget.

— Szóval, amolyan közvetítő, tolmács, vagy efféle vagy! — vágott közbe gúnyosan a golyó. Mondhalom, roppant magasztos hivatás!

— És ugyan mi a tiéd, hogy olyan büszke vagy reá? Hogy társaiddal együtt kioltasz ezer

meg ezer ártatlan ifjú életet? Hogy tengerré dagasztod a kiömlő vért s a gyászoló anyák, testvérek és fiak könnyeit? Hogy ez a két tenger, vér és könnyek tengere, egybefolyva csaknem megfojtja ezt a szerencsétlen földet, melynek áldott békéjét te dúlod föl?

— Látod, most magad kezded elismerni, hogy hatalmasabb vagyok nálad! Hogy én nem tolmácsolgatok, nem közvetitek, nem kilincselek a menyország kapuján: én parancsolok! Milliő és milliő társammal úgy röpködünk a levegőben, mint a félelmes méhraj; amerre járunk, ott csak a mi akaratunk érvényesül! Nem kérdezzük senkitől, jön-e, nem-e? Visszük! Mi vagyunk a földön a legnagyobb hatalom!

— No no, az talán még sem! Tulságosan elragad a gőgös önhittséged. Igaz, hogy borzasztó lesz a sok vér, a sok seb, a sok gyász, amely a ti átkos munkátok nyomán fakad, de ha elvégeztétek, megint csak én leszek az, aki megáldom a kihűlő drága vért, begyógyítom az égő sebeket, csöndes bánattá ringatom a mélységes gyászt. Minden enyhülő kín, minden megpihenő szív áldani fog érte, mert van még nálad, nálatok is nagyobb hatalom a földön: *a szeretet* s ez az én fegyverem! Evvel foglalok titeket csúfosan megverni, porba alázni! Ki fog akkor veletek törödni? Senki! Legfeljebb átkozni fognak!

— Csacska beszéd! Látszik, hogy véredben van a haszontalan kotnyeleskedés. Különb is méltóságomon alulnak tartom, hogy veled vitázam, csak figyelmeztettek még, hogy várj és figyelj az elkövetkezendőkre s majd aztán meglátom, akkor is olyan magas hangon fogsz-e beszélgetni, mint eddig? Hallod-e, hogy recseg fölötted a tető? Hogy jönnek zúgva, zizegve az én társaim? Szitává lyukasztanak, szétroncsolnak mindent, veled is végez majd egy hatalmas bajtársam, a gránát! Nem fogsz te soha többé kolompolni innen a magasból!

— Jó, majd meglátjuk. De most is csak azt mondom, hogy belőled már régen haszontalan szemét lesz, mikor én még mindig hivatásomat fogom teljesíteni!

A vetélytársak elhallgattak, csak a dühödt fegyverzajtól zúgott a levegő. A harang fölött a tető már egészen likacsossá volt löve, a galambok régen elmenekültek belőle, a falon is barátságatlanul, félelmesen koppant egy-egy golyó s a távol égő falvak rőt fénye uj, közelebbi fényvel erősödött; a gránátok felgyujtották már a

torony körüli házakat, magát a templomot is, mihamar egyellen lángtenger lett az egész falu. Keserű, fojtó füst szállt az égig, pattogó szilánkok ültették át a tüzet az imitt-amott még sértetlen tetőkre s nemsokára lángot fogott a torony fedele is.

A golyó gonosz kárörömmel nézte a pusztulást s mikor a tető recsegye bedőlni készült, megszólalt:

- Nos, hiszel-e már a mi hatalmunkban?
- Nem hiszek!
- Mersz-e még bizakodni a sorsodban?
- Merek!
- No várj csak, várj!
- Várok!

Abban a pillanatban szürnyü zúgással rohant egy löveg egyenesen a toronynak s elelhordta az egész tetőt, úgy hogy a következő percben a harang meztelenül állt ott a düledező négy fal között, a szabad ég alatt.

— Még mindig bizakodol? — kérdezte a golyó.

— Még mindig? Jobban, mint eddig! A tűzhaláltól s megolvadástól már is megmenekültem!

Síró üvöltéssel jött most egy gránát, lecsapott a torony előtt s a rettenetes robbanás a torony egyik sarkát teljesen kivetette. A harang most már nemcsak az eget látta, de maga alatt egy darabon a földet is. A padozat beszakadt részével lezuhant a véres galamb is, éppen csak a falépcső maradt meg s a padlónak az a darabja, amelyen a golyó feküdt.

— Hát te drágalátos lelkipásztor, még most sem volt elég? Még mindig te vagy a hatalmasabb? — kérdezte újra a golyó.

— Már mondtam, hogy sohasem tartottam magam hatalmasnak, csak azt az ügyet, melyet szolgállok. De abban bízom is az utolsó percig.

És tovább kopogtak a golyók, robbantak a gránátok, izzott, lángolt, dübörgött köröskörül minden s a harang csak állt a helyén. A harangláb tartotta, három fal is meg volt még s a kis falépcső, — Isten csodája, hogy épen maradt, — mintha csak az öreg harangozóra várna...

Lassan, nehezen megvirradt. Az ellenséges ágyuk mind gyérebben szóltak, annál sürűbben a falu mögöttiek, aztán heves puskatűz recsegett, földrengető „hurráh“ zendült fel a hideg, zuzmarás ugaron; a megvert, futó oroszokat üldözte ott a harang hős népe! S újra átvonultak a

falun a derék katonák, most már diadalmas énekszóval. A harang örömpesve nézte őket s ezúttal ő szólította meg a golyót:

— Dicső hatalmasság, hát hol van a te akaratod?

— Óh, hiszen még majd meglátjuk, te falu kelepe, fordulhat még másként is a kocka. Várd csak el a végét türelemmel!

S azontul makacsan hallgattak mindketlen.

Egy-két csöndes nap mult el. Lassanként, félve visszaszálltostak az elriadt galambok, nyugtalanul keresgélték a régi kedves fészkeket, de jaj, nem volt azoknak nyom sem! Hanem ott volt a harangláb, teleülték annak a gerendáit, ott tisztogatták, rendezgették kormos, perzselt s bizony néhol véres tollaikat. Az egyik kis sebesült sántított, a lábát vitte el egy golyó s most ügyetlenül tipegett a fél lábával, minduntalan egyensúlyt veszve, a szárnyaival támogatta magát.

Nini, mi az? Talán bizony szekér zörög? Csakugyan! Tompán zörgött a kereke az utcát ellepő elhamvadt romok közt; csöndesen állt meg egy leégett ház előtt: négy kormos fal, üres ablakok, beroskadt gerendák, romok... Aztán jött egy másik szekér, az is meglelte a maga négy kormos falát, üres ablakait, beroskadt gerendáit; így a harmadik, a negyedik... minden rom előtt egy szekér, mindenik szekérből szomorú asszonyok, szepegő gyermekek, fehér haju öregek szállnak le s könnyektől égő szemmel borulnak le a drága küszöbre. A bús hazatérők mintha összebeszéltek volna, egyszer csak ott gyülekeztek a torony előtt. A templom bizony leégett, bedőlt, oda nem lehet bemenni, de itt van a torony, benne a harang, az ég felé sóhajló szívek követe! A feldúlt otthonát sirató, kesergő nép lelérdel a torony előtt az üszkös romok közé, a harang pedig halkán sugta a golyónak:

— Látod ezt? Tudod már, mi a nagyobb hatalom?

— Már hogyan tudnám! Természetesen az enyém az! És ha csak egy csöppnyi eszed van, magad is beláthatod, hogy ezek ott lent most mind engem imádnak, hozzám könyörögnek, hogy irtalmazzak nekik!

— Igen? Úgy gondolod? Akkor hát várjunk még egy keveset. Csak addig, míg az első ember feljön ide, hogy meglássuk, melyikünkéről van szó?

Odalent bánatos énekszó zendült fel; a sors

súlyos csapásaitól feljajduló szivek könyörgése s a harang a rég nem hallott hangokban gyönyörködve alig vette észre, hogy nyikorogni kezd a rozoga falépcső, amelyet csak Isten csudája tart helyén, hogy két ismerős nehéz csizma kopog rajta felfelé, hogy megreccsen néha a gyöngékorlát, hogy nagyon, nagyon ismerősen szuszog valaki s csak akkor, akkor akart ércszive örömében meghasadni, mikor meglátta a padlónyílásban feltűnő hófehér fejet, két hajlott vállat, reszkető öreg lábakat, nagy, kopogó csizmákat: itt van az öreg harangozó!

Nagyokat fujtatva kapaszkodott fel a harang mellé, tenyerével kétfelé törülte sárga, csapzott bajuszát, aztán levette fejről a báránybőr süvegét s nagy lélekzettel fohászzkodott egyre:

— Hát magasságos, hatalmas Atyaúrsten, azt sem hittem vóna, hogy én még valaha egy darabba elgyűvök ide s újra meghúzhatom ennek a jóra való harangnak a kötelit! — s közben megveregette a harang palinás oldalát. Áldassék a Jézus, hogy így történt, mer' ugyancsak más-kép is lehetett vóna!

— Most pedig imára harangozunk komám! — mondta aztán a harangnak s a köteléért nyult épen, mikor észrevette a golyóütötte ólmos sebet. Méltatlankodva mordult fel erre:

— No né mán, a cudar muszkáját, hát nem ide becstelenedett egy golyóval? Mán csak semmise szent annak a toportyán fajtájának! — s megpróbálta a kabátja ujjával ledörzsölni az ólmos pecsétet. De bizony az nem jött.

Majd ráeszmélt, hogy itt lesz valahol a golyó, ha a harangban megakadt; meg is lelte, fölvette s litymálva pödörgette az ujjai között.

— No, te híres, hát neked kellett az én harangom? Ugyan meglaposodtál a nagy igyekezettől! Most majd jó lesz a Laci fijamnak az ólmos bottyába!

A néhai golyó bizony belekerült a szurtos lajbizsebbe a rágnivaló dohány, meg egy fületlen gomb mellé és lassan, tempósan, — mintha csak az imént hagyta volna abba, — kezdett harangozni az öreg harangozó...

„S hogy itt még valami teremjen,
Gyertek, menjünk a Mindegy ellen.
Igenis: kell a bátor lobbanás
S nem élet, hogyha nem kiáltjuk,
Hogy minden vannál mindig jobb a más.
Gyujtsuk ki jól a sziveinket:
Csak azért se győzhet a Mindegy.“

Ady Endre.

Tavaszi csicsergés.

*Fehér szivem fehérnek lássák
Az öklöm lágyuljon tenyérre,
Mely nem sujt, csupán uszogat.
A szakadózott lélek-rongyokat
Szent zászlóvá kell foldozgatnunk!*

*Hajrá, a szél, tavaszi szél
Zenéjét ezer füllel hallom.
Lomha felhőbe, rőt avarba
Győztes irammal belemarkol;
Sodor esőt és levelet.*

*Ami megért: hullásra érett
Kiszáradt ág... beteg levél...
Meg nem szakad soha az élet,
A hervadásban megpihen csak
És újra szebb formát cserél.*

*Szent füstölök tömjénét szítja,
Tavaszi orkán, pezsgő nóta.
Szent füstölő a szívünk alján
A füstöt, hálát bőven szórja
Az ég felé, a nap felé...*

*Páncélos, büszke hittel virni
Az életért, mint hős lovag.
Csákónkat új toll ékesítse,
Lelküink kihajtott, égi disze
A verhetetlen gondolat.*

*Messziről jöttünk... messzi látunk.
Utunk a sors jövőbe mérte.
Éjjeli baglyok hahogását
Csicsergő ajkak vig beszéde
Fojtsa el hajnal-hasadáskor.*

Tamás Lajos.

Legkedvesebb évszakom.

Mindig szerettem dolgozatokat írni. Egyszer — nem is régen — egy félig szabad dolgozatot kaptunk fel. Címe: „Legkedvesebb évszakom.“ Kimondták, hogy mindenki szabadon eresztheti a képzeletét. — Akkor meg is dicsérték érte. Hogy hogyan írtam meg, már nem emlékszem rá pontosan, de körülbelül így szólt:

A négy évszak, tavasz, nyár, ősz, tél közül vajjon melyik? Valószínűleg a tavasz, a fiatalság, az új erő évszaka. Vagy ha nem ez, talán a nyár? Az ősz? Nem igen. A tél? Szót sem érdemel!

És mégis! Az én legkedvesebb évszakom a tél. Teljes valóságában, ridegségében, fagyos

szépségében. Hogy miért? Erre nehéz megfelelni. De aki nem tudja azt a csodálatos, rejtelmes, fehér telet megérteni, az jöjjön velem. Én elvezetem őt egy második tündérországba, a természet szüztiszta, fehér templomába, ahol mindig ünnepnap van. Ahol csend és nyugalom honol. Városi, világi zavaró zaj, lárma ide nem hat el. Itt mindenki boldog és megelégedett.

Egyszer már elvezettem ebbe a tündérországba egy kis lányt. Most télen. Egyidős volt velem. Álmodozó, halványarcu kis lány.

Azelőtt, mikor a hóvilág pompájáról beszéltem neki, gúnyos, megértetlen mosoly volt a válasz. Egyszer mégis rábírtam, hogy velem jöjjön. Februári, verőfényes, hideg, téli nap volt. Hótalpat (sí) kötöttünk a lábunkra és elindultuk. Én vezettem. Mentünk. Kiértünk a legutolsó házak közül. Kiértünk a természetbe. Én nem szóltam semmit. Sokat járok én úgy, tudom, hogy emberi hang zavarja a benyomásokat. A kis lány egyszer szólalt meg: „Milyen szép ez a fehér gyász!” A hangja átszellemült, vágó sóhajtás volt. Azulán hallgattunk mind a ketten.

Hosszú hómezőkön, majd hullámos lejtőkön siklottunk, suhantunk keresztül. Csak a hó zizegett rejtelmes, csikorgó zenével a hótalpak alatt. Utunk hótól görnyedező fák, zúzmarás bokrok mellett vitt el. Sokáig, nagyon sokáig siklottunk így, némán, könnyen egymás után. Elől én, utánam a kis lány valami fájdalommal boldogságot kifejező nézéssel a kipirult arcán.

A hegy másik oldalán egyszerre elhaló, vidám énekszó hallatszott hozzánk. Hótalpon járók voltak; szívből énekelték a sí-dalt:

„Szívünk dobog, a hó ropog
És száguld a jó sífutó
Mi sem zavar. A fű s avar
Most mind csupa szüztiszta hó...”

Hátranéztem. A kislány először összereszt, aztán egy pillanatra haragosan nézett a csendzavarókra, — de csak egy pillanatra. Aztán szelíden elmosolyodott. Intett nekem, arrafelé, ahol síbajtársaink vígan bukdácsoltak a hegyoldalon.

Igen, mert finom lelke megérezte, hogy a természet e magas, fehér világosságában nem szabad, de nem is lehet haragudni. Itt mindenki egyformán ember.

Tovább sikolva, megláttuk a lábunk alatt a mi szép, régi városunkat, Körmöcbányát. Mily szép volt így télen! Hófödte házak, fehérre pu-

hult, tiszta utcák. A város közepén büszkén, hatalmasan emelkedik ki magasan emeltfejú áldozatként a vártemplom. Alkonyodott már. Itt-ott kigyulladtak a lámpák. Olyan volt így a város, mint egy gyertyákkal kivilágított, november elsejei szomorú, lélekemelő, szelid temető.

Otthon kis társam nem szólt sokat. Ennyit mondott: „Köszönöm!” És melegen, erősen megszoritotta a kezemet.

Másnap délután egy kedves társaságba készültünk. Vigan, friss, pajzán gondolatokkal. Egyszerre valaki félreintett. Kis, halványarcu, álmodozó szemű társnőm volt. Könyörögve szólt hozzám: „Ne menjünk el!” Meglepetten néztem rá. „Nincs kedved hozzá?” — Eddig mindig társaságba hívtam. — „Nagyon kérlek, ne menjünk! Nem megyünk ugy-e?” — „Talán valami más terved van?” — kérdeztem érdeklődve.

Egy pillanatig félve nézett rám. „Gyere, vezess oda, tudod, ahol tegnap voltunk.” A hangja szenvedélyessé vált, szemei tüzesen égtek. — És mentünk. Én vezettem, ő meg utánam jött, boldog megelégedéssel, abba a csodás, titokzatos, fehér gyászba...

Eleőd Anikó.

Krizanthemok.

*Boglyas, bódult nagy fejetekhez
bujtam egy őszi délutánra,
hallgattatok, mint megbémultak
s a hallgatást én úgy imádom...*

*Szóttlan köszöntés, szóttlan őszben:
a legszebb dal, a legszebb ének,
tártszívi fehér szirmotokhoz
még bűnös kezek sohasem értek.*

*Oly jók vagytok, úgy sorakoztok
egymás mellé, mint csendes álmok
s én kebletekre ráhajolva:
valami nagy-nagy gyógyjirt várok.*

*Ó krizanthemok, bús virágok
az ősz mirajtunk végig szántott,
de bocsássunk meg nagyon szépen:
annak, aki nagyon bántott...*

*Krizanthemok, viruljatok,
ringjon ringó bőbitátok;
csókoljatok homloktájon,
tán elhagy a köny s az átok.*

*Krizanthemok, viruljakok
s hallgassatok hullás-vágyon:
én majd sírok szirmotokból
melegen font: szírom-ágyon ...*

*Én majd várok teliholtat,
ha nem jönnek meg az álmok
s kebletekre ráhajolva
örök gyógyírt várok, várok ...*

Urr Ida.

Két barát beszélget.

Nem ismerem az arcodat, talán nem is láttam még soha, lehet, hogy sohasem fogom meglátni. Nem tudom, milyen iskolába jársz, gimnázista vagy-e, vagy pedig kereskedelmibe, reálba, polgáriba iratkoztál, talán bizony tanítóképzős lett belőled, vagy pedig egyetemi hallgató. Az is meglehet, hogy korán ott kellett hagynod az iskolát és most már két kezed munkájával keresed kenyeredet. Még nem voltam nálatok látogatóban soha, nem tudom, örömben, szomorúságban telnek-e napjaid. Lehet, hogy csendes, komolykodó természeted van, de lehet az is, hogy az osztályban léged tartanak a legjobb tréfacsinálónak. A szemedet el tudom képzelni csodálkozóknak és szelődnek, de el tudom képzelni jókedvtől csillogónak is. Nem tudom, félénk vagy-e, vagy pedig vakmerő, kirándulásokon az élen haladsz-e, vagy pedig hátul kullogsz gyenge inakkal. Nem tudok rólad egyebet, csak azt, hogy *magyar vagy és fiatal vagy*. De ez nekem elég ahhoz, hogy barátomnak érezzelek, hogy veled örüljek a jóban és megoszom veled a fájdalmaidat. Magyar vagy és fiatal vagy: ezért melléd áliok én. Ha elfogadod a segítségemet, segíteni foglak, ha megfogadod a tanácsomat, vezérelni foglak, ha meghallgatod a szavamat, tanítani foglak és ha megkedveled a társaságom, szórakoztatni foglak.

Magyar diák, fiatal barátni, nem gondoltál még sohasem arra, hogy jó volna néha elbeszélgetni egy idősebb, igaz baráttal, aki nem tekint léged gyerekeknek, mint édes szüleid, aki szeretettel érdeklődik minden iránt, ami veled, körülötted és benned történik, aki jól tudja, mit jelent az, diáknak lenni, küzködni a tudásért, hinni, csalódní és új hitet meríteni a fiatalság csodaforrásából? Nem gondoltál-e még arra, hogy jó volna meghallgatni egy öregebb diáknak mesélő szavát, aki elvégezte már az iskolákat, ült világ-

hirü tudósok lábainál, bolyongott régi könyvtárak rengetegében, nagy földet bejár, sok embert megismert és szorgalmasan jegyeztetett az élet iskolájában? A diák élete tele van harccal, forradalommal, nagy felfedezésekkel, büszke diadalokkal és keserves bánatokkal. Nem kerestél-e még sohasem magadnál erősebb, mert tapasztaltabb, fegyvertársakat? Nem vágyakoztál-e olyan idősebb barátira, aki szívesen ad neked a tudásából és aki előtt mégsem kell feszengened, mint tanáraid előtt? Bizonyára nagyszerűen elszórakozol pajtásaid körében, de nem hiányzott-e neked mostanáig egy öreg diák lársasága, aki nem félvállról, hanem őszinte megbecsüléssel szól hozzád?

Az igazi barátság a jóságon alapszik. Már pedig a jóság önmagáért van, nem pedig valami féle célért, vagy haszonért. A jó ember nem firtatja azt, hogy mit kap a jóságáért, hanem fogadd el, amit adok: a barátságomat. Nincs nagyobb gyönyörűség az ajándékozásnál és nincs szebb köszönet, mint egy baráti tekintet néma köszöntése.

Egyszer Németország legdélibb határára, Württembergbe sodort a sorsom, ott éltem néhány hónapig egy csúcsos tetejű, favázás schwarzwaldi házban, melynek falát csillogó zszindely borította, mint hal testét a pikkely. Derék sváb orvos volt ennek a háznak a gazdája, ki fiatalabb korában körülhajózta a föld kerekességét, azután búcsut mondott a tengernek és most abban a csendes délnémet városkában várja a világ minden tájkáról hozzá seregülő vendégeket. Megmondom, mi volt a neve a württembergi doktor csúcsos tetejű, csillogó zszindelyű háának, meri ez is hozzátartozik az elbeszélésemhez. *Augenheilstalt*: ez a szörnyen hosszú név ékeskedett a homlokzatán, de bizony a ház vendégei nem igen tudták elolvasni, mert magyarul annyit tesz az, hogy szemkórház.

Ebben a csillogó falú házban csillogó fekete pápaszemet viselt minden vendég, én is, meg az a kis berlini diáklány is, aki egy baráti tekintet néma köszöntésével köszöntö meg egyszer, hogy nagy elhagyatottságában megértő, tanító szóval vigasztaltam. Úgy esett a dolog, hogy a gyógyító-intézet orvosa fekvőkúrát rendelt ennek az örökösen ugrádozó, szeleburdi berlini polgáristának, aminél kegyetlenebb büntetést még keresve sem találhatott volna. Gyűlt, gyűlt a keserűség a német kislány lelkében, míg végül

kicsordult a szive a nagy fájdalomtól és minden bánatát elpanaszolta nekem. Az apját korán elvesztette, nagy volt a család, szűkösen éltek, a két szemét már elemi iskolás kora óta valami betegség gyötörte. Alig mult el, már újra is kezdődött, az iskolában elmaradt a többiől, ki volt rekesztve a könyvek birodalmából, alul maradt az iskola nemes versenyében. Pedig hogy szeretett olvasni! Hogy szeretett volna mindent, de mindent tudni! Miért nem született inkább sántának, vagy púposnak, miért kell neki félig vaknak lennie? Nem akar így megnőni, megöregedni. Mire való az élet, ha az ember örökösen beteg, ha nem élhet úgy, mint a többiek, ha nem olvashat, ha nem művelődhet?

Szegény kis leánynak szegény két szeméből két könnyesepp pergett le sovány arccoskáján. A kórházi nyugvóágyon összegubbaszkodva olyan volt, mint egy fáradt kis madár. Ágyógyító-intézet kacagó kis ördögének, a szeleburdi, játékos kedvű gyereklánynak lelke mélyén sötét rémek tanyáztak. Fekete árnyak settenkedtek körülötte és ő úgy szeretett volna menekülni előlük...

Megsimogattam a láztól forró kis kezét és vigasztaló szóval beszéltem neki arról a nagy Kertről, amelyben élünk s amelyben sétálunk, kirándulunk, utazgatunk adatott; az Isten Házáról, ahol egy magasabb lét megnyugtató bizonyosságára eszmélünk; a Tűzhelyről, ahonnan a szeretet melege sugároz felénk; a Tudás Csarnokáról, ahol az emberi elme viaskodik a világ-egyetem nagy kérdéseivel és a Műhelyről, melyben az ember két keze mindegyre új csodákat alkot. Miközben beszéltem, felszáradtak a könnyek a berlini kislány tüzelő arccoskáján, a szája szélén elsimult a fájdalom két árka, egész lényéből szinte sugárzott a hála, amint megkönnyebbülten elnyújtózott a fekvőszék puha vänkosán és két beteg szemét nevetőn rámemelte.

Nem szólt egy szót sem.

De azóta egész Sváországban nem volt két igazabb barát, mint mi ketten.

Fenyves Pál.

Furcsa válasz. Mátyás madárra alkuszik a dadogó. Végül hosszú szünet után megszólal:
— Aztán ne . . . nem csap be ki . . . ki . . . kigyel-med? I . . . igazán t . . . t . . . tud ez a m . . . madár be . . . be . . . beszélni?

— Jobban, mint az úr! Mert ha csak úgy tudna beszélni, mint maga, már régen kiteker-tem volna a nyakát.

Szombathy Viktor:

A vigyorgó Mikulics.

Boronkay tanár úr mérgesen nézett végig az osztályon. Már félórája magyarázta a szabadesés törvényét, küzködött, újra kezdte, de ha a hátsó padsorok valamelyik nebulóját megkérdezte a dolog felől, mindegyik csak akadozva felelt.

— Mégis felháborító! — tört ki utoljára az elkeseredés Boronkay tanár úrból. — Már hatodszor mondom el nektek s mégis vannak tökfefeüek, akik nem értik meg. Vagy nem figyeltek? Még elmondom utoljára; te számár Mikulics, nyisd ki a filed . . .

Mikulics széles vigyorgássá huzta szét a száját. Elragadóan tudott vigyorogni. Aztán lekapta a fejét, mert az osztályon újra végighullámozott az a félórája tartó halk morajlás. Félórája kusmogott az osztály már, halkabban vagy erősebben, aszerint, amint Boronkay tanár úr jobban belemelegedett a magyarázatba, vagy pedig a zajgásra figyelte.

Most egy pillanatra csend lett. Csak egy rövid pillanatra. Mert aztán biztosan, félreismerhetetlenül felcsuklott Mikulics hangja. Mint akit csiklandoznak.

— Hihihihöhöhüihüi . . .

Halálos csend. Mikulics nem bírta bevégzeni a hangos vigyorgást s a nagy, leszakadt csendességéből még kiszaladt egy nevetésdarab.

— Röhöhöhüü . . .

Boronkay tanár úr letette a krétát. Itt valami komolyabb baj van, mint az egyszerű nemfigyelés. Valami titkos dolog félóra óta izgalja az osztályt. Békés természete, ami nem szerette a veszekedést, végre is beleúnt. Kiállt a dobogó szélére.

— Mikulics! Mit röhögysz?

Mikulics arca, mint a vöröslő pipacs.

— Mikulics, állj fel!

A pad recsen egyet. Mikulics nagy lomha mozdulattal tápáskodik.

— Mikulics, beszélj!

Döbönt pillanatok. Ilyen csendben határozhatta el Julius Caesar a Rubicon átlépését. S e hatalmas hallgatásban valami bizonytalan, halk nyögés és kaparászás hangja reszketett a levegőbe.

Mikulicsnak sok volt. Az arca ismét határozott bizonyossággal nyílt ketté s kibuggyant belőle a régen fojlogatott nevetés további részlete. Boronkay tanár ur rácsapott a katedrára.

— Mikulics! Te szemtelen fráter! Álljon fel a szomszédja, mondja meg, bolond-e Mikulics vagy csak számár?

Ismét csend. A szomszédja nem áll fel. Az a bizonyos halk kaparás, dűnnyögés ismét kísért.

— Szomszédja? Nincs szomszédja? Kovács! Boronkay tanár ur fenyegetően közeledik.

— Kovács . . .!

Stern Náci félve szól: Nincs...

— Nincs? Hiszen az elébb felelt...

Boronkay tanár ur már egészen odaért. Megnézi Kovácsot. S csudák-csudája: Kovács nincs. Nincs sehhol. Elynyelte a föld.

— Kovács!

Nincs. Se a pad alatt, se fölötte. Sehhol. — S ebben a pillanatban megerősödik a halk kaparászás és egy túlvilági, síri hang megszólal:

— Itt vagyok, tanár úr!

— Hol?

— A szenesládában.

Kedves, bánatos hang volt. Nem lehetett a nevetést visszatartani megintcsak. Némelyek az ablak felé fordultak s rázta őket a csendes nevetés.

Boronkay tanár úr közel ment a szenesládához. Bánatos kaparászás hangja sírt elő onnan. Nagy ügyel-bajjal kapcsolták le a tetejét s akkor csak kinyújja belőle a fejét, borzas fejét Kovács. Nyár felé volt az idő. A szenesládában csak a szénpor lakott a téli idők emlékeképen. De ez teljesen elég volt ahhoz, hogy Kovács ábrázatja fülig szénporos legyen s könnyöke, térde, inge feketés-pizkos volt, akárcsak egy szénmunkásé.

Remegve állt. Kezét félve tartotta maga előtt, pofonra készült. De pizkos volt az arca nagyon. Boronkay tanár úrban megfagyott a vér is. Vésztlősen nézett Mikulicsra:

— Ha van becsület az illetőben, megmondja, hogy került ez... ez a... ez a... bitang bele!

Mikulics vastag hangja alázatosan moiyogott:

— Én dugtam bele...

— Miért?

— Mert számárfület rakott rám...

— S mikor raktad bele?

— Mikor írni tetszett a táblára.

— Hogy tudtad egyedül belerakni?

— Belement magától is, azt mondtam neki, hogy... hogy...

— Csak bátran...

— ...hogy a Stern odadugta a cigarettát.

Stern, mint egy jól célzott nyilvessző, patlant:

— Nem igaz, tanár úr; kérem, nem igaz!

— Egy beszéljen egyszerre, — csapott a padra Boronkay tanár ur, — nézze meg az ember!

Stern halkan bőgni kezdett. Nála könnyen ment.

S mért csuktad rá a födelet?

— Mert már ugys felelt. Azt gondoltam, nem tetszik keresni... Stern pislogott, mint a hold a nedves felhők közül.

— Tanár ur, nem igaz a cigaretta. A Mikulics hazug disznó...

No, ez már sok volt. Az osztály már régen örömteljes vigyorgásokban adott hálát a nebulók atyjának, hogy az órát ilyen szépen kihúzhatták. Elmarad a szabad esés! Holnap megint lesz valami jó vice... ejh... a vérmesebbek a

kezüket dörzsölgették

Ekkor Boronkay tanár ur rámutat a ládára:

— Mikulics! Most te következel!

— É-é én? Tanár ur, kérem, de...

— Semmi *de*! Mégy a ládába? Azonnal!

Kovács fölényesen statistált.

— Igen, most ő menjen be! — helyeselte boldogan.

— Te hallgass, mert hozzáduglak! Mikulics befelé!

Szegény Mikulics megadóan hajtotta le a fejét. S aztán a ládához cammogott.

— Be, be!

Mikulics beleálltja ládába. A lefejezendő elítélt vághatott ilyen keserves ábrázatot.

— Rácsukni...!

— Tanár úr... hangzott még a ládából, de a többit elfojtotta a láda födele. Odabent bús nyögés, kaparászás egy darabig. Az osztály dermedten hallgatott. Nem mert nevetni senki.

Boronkay tanár úr egy pillanatig még mérgesen állt, de jó lelke aztán ismét a szabad esés irányába fordult.

Kovács még hangos zajjai törölte le a port, Stern is pislogott vagy két izgatottat s úgy látzott, hogy minden rendben fog már folyni. Mikuliccsal senki se törődött, ott csücsül a ládában, biztosan röhög. Hát jó.

Boronkay tanár úr aztán még odaszólt Sternhez:

— Magával is fogok diskurálni, fiatal úr, majd beszélgetünk a bagóról...

Igy hát jól el volt intézve minden.

Boronkay tanár úr felemelte a krétát:

— Az Ötvös-féle ejtőinga, — akarta mondani, de beléfagyott a szó. A ládából vésztlősen kiáltás harsogott:

— Hii... Hi-hú!

Mikulics volt. Boronkay tanár úr rákiáltott:

— Elhallgass, szemtelen!* Beirlak az osztálykönyvbe.

— Hú... hojoj... s aztán minden átmenet nélkül hangos vigyorgás, — röhöhö-hői...

Stern felemelte a két újját:

— Tanár úr! Tanár úr! A Mikulics megőrült. Én tudom. Szokott!

— Röhöhői... hóhujujj!

A hangos nevetésnek, üvöltésnek, csiklandozva rúgkapalózásnak, sikítésnek és kacagásnak minden neme képviselve volt. Mint akit egyszerre nyúznak is, csiklandoznak is. A ládából hangos dobogás, nyöszörgés, kaparászás és panaszos hangok vegyülete szállt ki. S a felvert szénpor kilebbent a hasadékokon.

Boronkay tanár ur sápadtan szállt le a dobogóról.

— Gyalázatos! Még itt is zavarja az órát!

— Hi-hi-tanár úr... hujujjó... Juj! Juj! Röhöhöhi... Röhöhöhihehe... Jaj!...

— Talán kísértetet lát, — vélte a kövér Perényi s Nick Carter históriák jutottak az

eszébe.

Kovács csendesen mosolygott. Boldogan.
— Hi-hi-segítség hihihehe... jajaj!...

Boronkay tanár úr végre is megúnta: —
Nyissátok föl!

Hárman is ugrottak. Az egész osztály láb-
újjhegyre állt s még a szívek dobogását is hal-
lani lehetett.

S ahogy a ládafödél felpattant, mint egy
gummiember ugrott ki Mikulics. Arca feketébb
a feketénél, a szénpor ugyan dült belüle. Izzadt
fehér csikok a nyakán. S ugrál vészeltül. Két
kezét a nadrágjához lendíti, aztán a karjához
kap, majd a nyakát fogdossa. Mint egy cirkuszi
bohóc.

— Mi az?

— Hi... hi... tanár úr!... egy... egy
egér... egy vastag egér... jujj...

Egy hatalmas rándítás és a nadrág szárá-
ból tényleg kicsusszan egy kis szürke, pocakos
egér s azzal nyissz — be a hasadék közé.

Vad kacagás rengelte meg az osztályt,
ahogy Mikulics pihegve ült le a láda szélére.
Boronkay tanár úr is elfeledte a bosszúságot s
egyet nevetett a fiukkal.

— Így kell neked!

Kovács kidugta a fejét a többi közül.

— Mit mondtam! Hogy jajgatni fogsz!

— Te tudtad, hogy ott az egér?

— Ühüm... Ott tartottam a kezembe, meg-
fogtam, amikor beledugtak. De így jobb! Sok-
kal jobb.

Csengettek. Az osztály arca egyöntetűen
gömbölyödött ki. Boronkay tanár úr még vissza-
szólt az ajtóból:

— Most nem bünteltek meg, elég bajod
volt úgyis. De legközelebb nem viszed el száron!

Mikor elment, Stern bekiáltott Mikulics
arcába. Még akkor is is vakarózott az egér-em-
ber! Mondtam, hogy nem fogsz sokáig röhögni.
Minek hazudtál?

S azzal lenyul a láda fenekére. Három jól
sikerült cigaretta nyálaz elő onnan. Hálálkodva
mondja:

— Milyen jó, hogy az egérnek nem kell
cigaretta. Ettől bolondultatok meg mind a ketten.

Falun.

*Alkonyat van, szép csüdes, őszi alkony,
Szemem árva a bús messzeségbe,
Ott kis falucska templom tornyát látom,
Mint hogyha imát küldene az égbe.*

Amott fáradtan szántogat egy ember

— Mögötte, sötét erdő feketéllik —

Az égen felhők ónszínűre festve.

Mit véres csókkal csókol a nap végig.

*A sárga tarlón, hangos varjú tábor,
Ijedten rebben hangok hallatára
És szárnyra kelve, egyhangú ütemben
Húzódik messzebb, távolabb határra.*

*A legelőről tehéncsorda ballag
A sárga fűtől tarka töltés mellett,
S a töltésen túl — elkésett kaszálás —
Egy gyerek-legény vág szép sárjú rendet.*

*... Aztán csöndesen éj borúl a tájra,
Szép barna szárnyát selymesen kibontva,
— S az őszi szellő halk siráma mellett
Hull, hull a fáknak tépett, sárga lombja.*

Klímits Lajos.

Lévay József 100 éves.

„Peregnek a fákról az őszi levelek“, a
kuruc vitézek hamva rég elporladt a Márvány
tenger partján, a „Mikes“ című elégia írója is
elpihent már régen, de az emlékezet vissza-
idézi őket s összelőrt hajónk egy-egy deszka-
szálába belekapaszkodik az utód, hogy a lelke-
ket összefűző lánc el ne pattanjon és tisztábban
ragyogjon a szeretet, a barátság, az erény.

A mult egy szép mese. S gyönyörűséggel
hallgatja azt ifjú, leány. Hol volt, hol nem volt,
volt egyszer — száz évvel ezelőtt — egy sze-
génysorsu mezei gazda; Lévay Péter volt a
neve. Felesége meg Dobai Szabó Julia. Házas-
ságukat megáldotta a jó Isten egy igen okos,
életrevaló fiúcskával. A keresztségen a József
nevet kapta. És a gyermek nőtt, fejlődött. S
idővel Isten jóvoltából, a gyermek szorgalmá-
ból lett belőle honvéd, tanár, főjegyző, alispán,
és a Múzsza csókjától költő.

Ez a költő Lévay József. 1825 november
hó 18-án született a borsodmegyei Sajószentpé-
teren. Atyjától örökölte életvidám bölcseségét,
anyjától mély érzelmi világát s mindkettő első-
rangú lirikussá avatta. Egész fiatalon olvastatta
korának híres íróit, Berzsenyi, Csokonai, a két
Kisfaludy költészetet. S mikor szülei középisko-
lába adták, csakhamar maga is próbált versel-
getni. Első verse. „A vitéz“ 18 éves korában
látott nyomdafestéket. Petőfivel, Arannyal ismer-
kedett meg és alaposan áttanulmányozta a német,
francia, angol költői irodalmat. Ez a tanultság
meg is érzik minden művén.

Nem írt sokat, de minden sorát az izlés és
mü gond jellemzik. Két kötetben megjelent dalain

végigvonul az érzés őszintesége, a kedély melegsége, a hang és a forma tisztasága. Lelke rokon a Tompáéval. Épen olyan elégikus hangulatu, ódai szárnyalású. Van sok népies dala. Költeményeinek tárgya a barátság, fiúi érzés. Magasztalja az élet örömeit; fest humoros vagy érzelmes genre-képeket. Nyelvezete üde, választékos, bájos. Szerkezete kerek, versmértéke zenei. Mint költő nem üstökös, mely pusztít s nem vihar, mely bámulatra kelt, hanem — mint ő maga mondja, — szellő, mely vig dallal, vagy sóhajjal száll tova; pásztortüz, hol elmelegszik a sziv, ha elborítja is hamu.

Eredeti költeményeivel vetekednek műfordításai. Az angol Burns Róbert dalai általa szólnak meg magyar nyelven. Részveit a Shakespeare és Molière műveinek fordításaiban. Van több széptani tanulmánya. Az irodalomtörténet Gyulai Pál, Szász Károly mellett emlegeti.

Kora, amelyben élt, eltűnt, a történelemé. De azért a lelke itt jár köztünk, egészen úgy, amint ő énekelt:

„Ha meghalok, szellő legyen belőlem,
Járó-kellő holdvilágos mezőben,
Emberekétől elbujdosott fájdalom,
Melyet el nem ölthetott a sirhalom.“

Andorka Lajos.

Műhely.

Negatív vagy diapositív fényérte lemezről.

Nagy munkában találtam a diákszobában a fiúkat. Takarítottak. Rendteremtő kezeik alatt a diákszoba megszokott lompossága alaposan megváltozott. A könyvek katonás rendben sorakoztak egymásra a polcon, derülten mosolygott a szoba, mint a kis öcskös, a második, az óravégi csöngetéskor. Csak az asztalon heverő rossz, elő nem hívott lemezekkel, nyári fotográfálásuk egyedül látható eredményével nem tudták, mit kezdjenek. Elmagyarázom azért nektek is, mily hasznosan lehet felhasználni az ily fényérte, de előhívóval még nem érintkezett lemezt.

Negatívról vagy diszpozitívról készítünk vele közvetlen másolatot a közbenső pozitív vagy negatív nélkül. Ha a negatív vékony, erősebben másoljuk, így minden kockázatás nélkül erősíthejük féltettebb negatívjainkat. Hasonlóan gyöngíthetjük is.

A fényérte — lehet jó is — lemezt káliumbichromát oldatában fűrésztjük. A káliumbichro-

mát megkeményíti a lemez brómezüst rétegét, hogy ha száradás után a másoló keretben negatíven vagy diszpostíven keresztül világítjuk meg, az előhívó csakis a fénytől nem ért helyeken képes a lemez brómezüstjét megfeketíteni, fémes ezüst oxyddá redukálni. A fényérte részek brómezüstjét pedig a fixir fürdő kioldja, itt tehát fehér lesz. Ez a következő eljárás a pigment nyomáson alapul.

Készítünk 2–5 százalékos káliumbichromát oldatot (pl. 2 százalék. 100 gr. víz és 2 gr. k-bichromát). Hogy mikor hány százalékosat vegyünk, arra majd később rátérünk. A káliumbichromátot szép narancsvörös kristályokba, drogeriában kapjuk. Az oldatot sötét helyen, lehetőleg barna üvegben tartjuk, az eselleg kézen levő nyílt sebet óvjuk tőle.

A lemezt most mérsékelt nappali világításnál, vagy este lámpafénynél hűs (ivóvíz hőmérsékletű) bichromát oldatban fűrésztjük 5–5 percig. Majd sötét és lehetőleg szellős helyen megszáritjuk. Száradása alatt nappali fénynek nem szabad érnie, egyébként a világítást illetőleg úgy járunk el, mint a celloidin papírnál szoktuk. Ha a lemez megszáradt, réteget-rétegre, a másolandó negatívval vagy diapositívval másoló keretbe tesszük s nappali világosságnál másoljuk, amíg a halvány barna kép körvonalai elő nem tűnnek. A kép fejlődését a keretben erős árnyékban ellenőrizzük, az emulsió fejlődő kép az üveglemezen keresztül is tisztán kivehető. A képnek nem szabad teljesen kifejlődnie. Ezután tiszta vízben öblögetjük mind addig, amíg a kopirozás alatt keletkezett képet a víz le nem mosja a lemezről. Amikor a kép eltűnt *káliummetasulfid* 2 százalékos oldatában alaposan fűrésztjük, utána tiszta vízzel jól leöblítjük és sötétben ismét megszáritjuk. Ha ez megtörtént, következik a kép előhívása f. iss, erősen dolgozó előhívóban teljes világosság vagy lámpalény mellett. Az előhívóban a kép tisztán és erőteljesen bontakozik ki. Az előhívás után a lemezt leöblítjük és kifixáljuk. A fixálás után mossuk és 1 százalékos ecetsavas oldatba, az u. n. tisztító fürdőbe tesszük 1–2 percre, hogy tartósságát növeljük. Majd megint mosás következik s utána rendszeren megszáritjuk.

Visszatérve a bichromát oldat használatára, erős oldat gyenge, gyöngébb oldat erős képet ad, mert kevésbé cserzi meg az emulsiót. Ez a másolandó lemeztől függ. Általában véve nega-

tiwnál gyöngge, 1—2°/_o, diapositivnál erős, 4—5°/_o-os oldatot készítünk. A másolatok tökéletes másai az eredelinek, ép úgy kopirozhatók, vetilhelők. Nagy előnyül szolgál ez az eljárás akkor is, ha valamely negativról sok képet kell másolnunk. Kettőről gyorsabban megy és nem is viseli meg úgy.

Jó munkát és egy kis türelmet hozzá!

Beta.

A felvételi vizsgák nagy izgalommal föl-lik el az ifjúságot, különösen ha az ifjú ember polgáriból gimnáziumba lép át s még különö-
sebben, ha nevezett ifjú ember: leány. Szóval a kisleány vizsgázik. Magyar nyelvből épen. A magyar nyelv vizsgázlató tanára egy Berczi keresztnévvel becézett közszeretetlen álló legény-ember. Versekről volt szó a vizsgán, meg ma-

gyar népdalokról. Szurkol a kisleány.

— No egy szép magyar népdalt...

A kisleány erősen gondolkodik. Ujabb biz-
tatás:

— No halljuk...

Ki tudja, milyen táncórai emlékek haran-
goztak a kislány fülébe, mikor nagyőszintén megszólal:

„Nem vagy legény, Berczi!”

A vizsga sikerült.

(Kotor.)

○○○○○

Hosszabbak a napok.

Tanító úr: Hány órája van egy napnak?

Gyurka: Huszo ót.

Tanító úr: Megbolondultál? Ki tanított erre?

Gyurka: A tanító úr! Tegnap azt tetszett
mondani, hogy a nap egy órával hosszabb.

FAKADÓ RÜGYEK

Tábortűz.

Fekete éjben merednek a fák,
halkan bánatot zenél az erdő,
szárnyukat bontják suttagó csodák.

Csacsógva álmot csobog a patak,
holdsugár hatol az erdőmélyre,
zöld fenyben szállnak titkos bogarak.

Halkan pihegre alszik az Élet,
megremeg olykor a fák levele,
szendergőn bár, de él itt a Lélek.

Messze az éjben barna sötétbe
valami máglya lángja lobog fel
sziporkát szórva a magas éjbe.

Körülte ülnek tavaszi lelkek
dalos ajakkal, csillogó szemmel,
valami régi nótát énekelnek.

Dal a szél szárnyán tova az éjbe
messze repül a reneteg felé
s beleolvad az erdő-zenébe

A máglya helyén pislog a parázs,
dal sem száll már a reneteg felé,
eltűnt minden, mint valami varázs.

Sápadt sátrakban alszanak szépen
tavaszi lelkek vágó álmodással

sizegő fűvű bársony réten.

Halkan pihegre alszik az Élet,
megremeg olykor a fák levele,
szendergőn bár, de él itt a Lélek.

Ifj. Terebessy János.

○○○○○

Pázsitos erdőn.

Pázsitos erdő smaragd-zöld virányán,
Csaliszitos mélyén, hol zokogva árván
Siratja füttyel dalos madár párját
S bársonyos moha nyujt süppedő párnát,
Csalogatva, csalva álmokra fejem;
Az a helyet oly vággyva szeretem.

Ott, hol csakán surran, csobogva rohan
A patak kristályos vízzel boldogan
S ha sebes futással nékek ütközött,
Elsiklik esőrógve zöld sziklák között,
Mesél örök mesét, cseveg édesen;
Az a helyet oly vággyva szeretem.

Ott, hol szerelmes mesét mond a patak
S hol fésző kis bimbók hozzám hajlanak.
Fenyőlomb felettem ott a menyezet,
Zöld mohán álmokra hajtom fejemet,
Altatódalt zúg a fák lombja nekem;
Az a helyet oly vággyva szeretem!

Oppé Sándor.

A furcsa zongora.

A lelke furcsa, táncos hangok orgonája, beállítva valami új isten templomába. Itt, e jól-eső homályban esküsznek a párok szerelmel és arra a pillanatra szívükből oltár emelnek. Más oltár nincs. Jupiter temploma volt ez valamikor (rablók osztottak rég a kincsen, ezüstön, aranyon). Tömjénfüstöt nem lengetnek, örökmécsek itt nem égnek, papja sincsen.

Néha jön egy boldog ember és játszik az orgonán. Csodás melódiák támadnak újja nyomán; újjongó, örömitas, bokázó melódiák támadnak, nyomukban röppenő örömök zúdulnak és ellepik a hívők áhító, bús szívét. Röppennek a hangok szívről-szívre és virulnak a szívek, mintha örömhíre akadnának az Élet nagy bánatában. Piros virágok, szívvirágok mezejére (ez most az Isten kertje!) hull a hangok miriádja. Mitől éled minden hívő szívvirága. És boldog, piros kelyheikből ének ered föl az égre, az Isten gyémánt trónusának elejébe.

A hívők lelke földöntúli boldogságra áhító, szívük hurja megfeszülve arra vár, hogy valaki megpendítse, — de jaj! olyan ember, ki annyira boldog volna, hogy újja alatt az orgona megszólalna, — nincs sehol!

B. Klára

KÖNYVSZEMLE.

Krčmery István: *Anthologia szlovák költőköl.* (Ára 25 K.) A jeles szlovák költő és író, Krčmery, pompás magyarsággal ültette át nyelvünkre a szlovák lira képviselőinek egyes kiválóbb alkotásait. A fordító a könyv elé bevezetést is irt s ez tiszta és átfogó képét adja a szlovák költészetnek. Különösen figyelemre méltó a népköltészet ismertetése. Ajánljuk ifjuságunk érdeklődésébe.

Tolstoj elbeszélései magyar és szlovák nyelven. (Népies elbeszélések. 5 kor. — Tolstoj: Život. — Bohu či Mamone? — Bliženie sa konca. Füzetenkint 3 kor.) Tolstoj, az orosz nép prófétája, a szeretet evangéliumának volt apostola, vagyis annak a fontos erkölcsi parancsnak, ami ma annyira időszerű romlott világunkban. A nagy apostolnak fentti novellái világos stílusban, igaz művészettel irt elbeszélések, amelyek mind a szeretet lelkét lehelik. Akik a szlovák nyelvben gyakorolni akarják magukat, kitűnő segédkönyvet nyernek Tolstojnak könnyed és világos stílusban tartott műveiben.

Kétnyelvű klasszikus könyvtár. Idegen nyelveket tanulók rendkívül haszonnal forgathatják azokat a füzeteket, amelyek a „Kétnyelvű Klasszikus Könyvtár“ c. alatt már évek óta forgalomban vannak. Október folyamán tíz új füzet

jelent meg. Az új füzetek, mint a régié, két ivnyi terjedelműek; baloldalon az eredeti, jobboldalon a magyar szöveggel, hátul pedig nyelvi és tárgyi jegyzetekkel. A tíz új füzet a következő: *Angol:* Irving: Don Juan. Hawthorne: Dr. Heidegger s experiment. Poe: Hop-Frog. *Német:* Brentano: Die drei Nüsse. Hoffmann: Ritter Glück. *Francia:* Mèrimée: Ce qu'il en coûte une turque. Balzac: Le Grand a Espagne. *Stendhal:* La Duchesse de Palliano. *Olasz:* Pellicio Lauce: Le mie prigioni. *Manzoni:* Viva il pane. *Impromessi sposi.* Minden egyes füzet 2 Kor.

Bühler Sarolta: *Az ifjúkor lelki élete.* (A pszichikai serdülés elemzése és elmélete. Fordította: Várkonyi H. Ára kemény kötésben 35 kor.) A lélektan legérdekesebb kérdéseivel foglalkozik ebben a könyvében a kitűnő német tudós: A serdülő ifju lelkiéletének elemzésével. Az ifjuság vezetőinek, lelkigondozóinak rendkívül hasznos vezérkönyve lehet e mű; de maga a serdülő ifju is nagy haszonnal olvashatja, mert a saját megismerésének elsőrendű eszköze. Már pedig a magunk megismerése a lelki élet egészségének első feltétele.

(Az itt ismertetett könyvek A Mi Lapunk Könyvosztályánál rendelhetők meg. Portót nem számítunk. Szerk.)

HIREK

Gyászrovat. Simonidesz Kálmán, jogszi-gorló, a losonci cserkészcsapat volt tisztje, kedves „Simi“-je, okt. hó 2-án rövid, de kinos szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Az ifjukora virágában sirbaszállott fiatal ember rokonszenves tagja volt a losonci társadalomnak s korai elhunytá széles körökben mély és őszinte részvételt keltett. Nemcsak özvegy édes anyját hagyta vissza mély gyászban, akit a fiu szeretetének rajongásával tisztelt, de a losonci cserkészeket is megrendítette távozása, akik közt szelid lelkiületével, mindig vidám kedélyével örök emléket állított magának.

A kopenhágai Jamboree gyomra. Hogy mi mindent fogyasztottak el a 34 nemzet cserkészei a cserkész nagygyűlés alatt, arról álljon itt néhány adat. Elfogyott 2000 kgr. dán vaj, ugyanannyi művaj, 1000 kgr. soka és disznóhús, 3500 kgr. marhahús, 2850 kgr. cukor, 12 tonna burgonya, 8500 drb hal és 12.400 liter tej. A kenyert ki sem merték számítani!

Baden Powel a cserkészmozgalomról. Baden Powel júniusban az Iskolák Szövetségének egy megbeszélésén Glasgowban többek közt azt mondta: Küzdünk a terjedő istentelen-

ség ellen. Az angol hadseregnek — a tábori lelkészek állítása szerint — 10%-a vallásos. A második 10% a csak úgy tessék-lássék. A többinek pedig semmi köze Istenhez. — A háboru gyalázatosság. Mi pedig azt mondjuk, hogy keresztyének vagyunk s Istenadta tehetségeinket arra fordítjuk, hogy minél körmönfontabb, gonoszabb eszközökkel gyilkoljuk embertársainkat. Nem csak elvekre van szükségünk, de keresztyéni életre is. Ezért fogtunk hozzá a ráncbizott ifjuság becsületes neveléséhez. A cserkészi fiúk és cserkészlányok testvérisége ma mintegy 2 millió tagot számlál. Nem a gyermekek megjavítását kíséreltük meg, de velük a jót tételni. Erkölcsük általában egyszerű, ugyanaz mint Krisztus-é. Munkával próbáltuk meg a szeretet beoltását és Isten megismertetését. És már is látjuk az eredményt: fiaink nem azzal mennek az életbe, hogy abból minél többet kaparintsanak, hanem hogy magukból annyit adjanak, amennyit csak képesek.

A košicei (kassai) áll. reál-gimn. magyar tagozatának cserkészcsoportja (5. raj) a nyáron a Hernádvölgyében táborozott. A tábor a Hernád völgyének egy vadregényes szakaszán, Košické Hamre mellett egy kis félszigeten ültették fel. Táboruk egy ideig a csehszlovák raj táborának tőzsomszédságában volt. Esténként közös táborláz mellett éjjel hangzottak a legszebb magyar, szlovák, cseh, német cserkésznóták. A német nótákat a táborozók a látogató Wander-vöglektől sajátították el.

Diákjaink száma. A košicei (kassai) áll. reál-gimnázium magyar tagozatába beiratkozott 566 tanuló (436 fiú és 130 lány). 35-tel kevesebb, mint a múlt évben. A II—V. osztályok párhuzamosak. A legnépesebb a III-ik osztály 120 tanulóval; a legkisebb a VII-ik 24 tanulóval. Ugyanezen intézett szlovák tagozatán beiratkozott 817 tanuló (102-vel több, mint tavaly). A szlovák osztályok száma 19, a magyarok-é 12. Ez az intézet 31 osztállyal, 1383 tanulóval a köztársaság legnépesebb középiskolája.

A németországi cserkészek (Wander-vogel) egyik osztálya a nyár folyamán meglátogatta a Csehszlovákia, Románia, Magyarország, Jugoszlávia németlakta községeit. Egyik csapatjuk, 32-en, javarészt oroszok, Kelet-Szlovén-szókba is elvetődött. Az utat Poprádtól a Szepességen át gyalog tették meg Kassáig (110 km.), hol három napot töltöttek. Egy kedélyes

est keretében meleg barátságot kötöttek az ottani cseh, szlovák, magyar cserkészekkel. Meglátogatták a kassai cserkészek K. Hámor melletti táborát is. Egyesek között olyan meleg barátság fogamzott meg, hogy állandó levelezési viszonyba léptek: a kassai cserkészek a poroszországi cserkészekkel.

Furcsa. Egy sok idővel rendelkező természetűdös kiszámította, hogy egy teljesen kifejldött embernek, — ha ugyanolyan arányban táplálkoznék, mint a pók, — egy nap alatt 2 ökröt, 12 disznót és 4 hordó halat kellene eltüntetnie.

Magyarországi Jamboree. Szeptember hó 5—8-ik napjain folytak le a magyarországi I. és X. cserkészkörület Jamboree versenyei az újpesti Népszigeten. Szeptember 5-én reggel hét órakor jelentkeztek a 27 személyes versenycsapatok a szigeten, ahol a kísérő csapatok sátrai fogadta őket. A pontozó bírák működésbe léptek s gyors sátorveréssel megkezdődött a Jamboree. A versenyek sorrendje ez: 1. a. Parancsteljesítés és önálló tevékenység, b) ruházat és felszerelés, c) fegyelem, d) szellem. 2. a) csomagolás és szállítás, b) cserkészszerű felszerelés, c) gyors táborverés és d) legjobb tábor 3 óra alatt. 3. Énekek. 5. Táborlúzi szórakozások. 5. a) A tábor csinja, b) ötletes tőkéletesítések, c) főzés, d) reggeli torna. Ezek az egész rajokra vonatkozó versenyszámok voltak. — Ezután jöttek őrsi versenyek: 6. 12 órás cserkészség. 7. akadályverseny. — Az egyéni versenyek: 8. a) Becslés, b) első segély, c) megfigyelés a városban, d) nyomkeresés, e) következtetés, f) cserkészenet. 9. a) Uszás, b) vízből mentés. 10. Csónakverseny időre, még pedig a kormányzásban és a csáklázásban. 11. Kézügyességi verseny. — Ezután következett a cserkészügyességek versenye: a) lasszóvetés, b) kődobás, c) faramaszás, d) 100 m. futás, e) kenyérsütés nyáron. Majd a térkép ösmeretéből állották ki a cserkészek a versenyét. 14 versenycsapat vett részt a versenyeken 370 cserkészzel és cs. tiszttel. A kísérő csapatok létszáma 360 volt, 16 csapatban. — Ez a Jamboree tulajdonképen erőpróbjája volt a következő évi nagy nemzeti Jamboreé ra készülő csapatoknak. Az eredmények nagyon szépek; sok számban jelentékenyen javítottak az egyes csapatok a tavalyi kopenhágai eredményeken. A legtöbb pontot természetesen a legrégibb csapatok nyerték. Így a 3. sz. Regnum M., a 2. sz. B. K. G. és a 4. sz. Bik. (Oppé Sándor.)

SPORT

A ping-pong játék igen kedves szobajáték téli rossz időben. Hasonlít a teniszhez, tenisz kicsiben. Igen szórakoztat és ügyesít; nem költséges; egyes kellékei — a lapdán kívül — házilag is előállíthatók. Kell hozzá asztal, háló, ütő és lapda.

Az asztal kb. 2,5 m. hosszú és 1,3 m. széles; de a méretek változhatnak is. A fő dolog, hogy az asztal lapja sima és egyenletes legyen, hogy róla a kaucsuk labda jól és egyenletesen ugorjon fel. Az asztal közepén keresztbe van kifeszítve egy háló.

A háló 14 cm. magas. Az asztal két oldalára állvánnyal feszítjük ki. A háló készen is kapható, de spárgából s mindenféle fonalból házilag is készíthető. A háló arra szolgál, hogy az alacsonyan ütött lapdák beléakadjanak.

Az ütő puha, de többnyire keményfából készült lapát. Ez bőrrrel, gumival is bevonható, hogy róla a lapda jobban pattanjon vissza. Az ütővel visszaütjük a labdát a játszótárs felé.

A labda kaucsukból készült kb. 3 cm. átmérőjű gömb (2—3 kor.) s ruganyosan pattan vissza az ütőről, illetve asztalról.

A játék menete ez: a háló által két egyenlő részre osztott asztal két ellentétes végén helyezkedik el egy-egy játékos. A kezdő elüti a lapdát úgy, hogy az először az ő oldalán érje az asztalt s onnan a háló felel átugorjon az ellenkező oldalra. Erre a játszótársa a lapdát visszaüti úgy, hogy már csak az ellenfél asztalát érintse.

Az eredményt kétféleképpen számíthatjuk. Vagy úgy számolunk, mint a teniszben, vagy különleges módon. Ha úgy számolunk mint a teniszben, akkor a játszma felénél, azaz akkor, mikor az egyik oldalon már három „gém“ van, helyet és ütőt cserélünk. A játékot az nyeri meg, akinek előbb van hat géme.

A számok angolul vannak: fiftin, szörti, forli, géme. Amelyik fél utoljára ütötte jól a lapdát, annak van fiftin-je; ha még egyszer jól üt (t. i. a másik ront), akkor szörti, stb. Ha — tegyük fel — az egyik félnek fiftinje van és ront, akkor a másiknak is lesz fiftinje, azaz „fiftin-al“. Ha mos valamelyik ront, akkor a másiknak lesz szörtije, neki meg marad fiftinje, azaz szörti-fiftin. Az adogató, a szerváló, aki a lapdát kezdi ütni, előre mondja az ő számát.

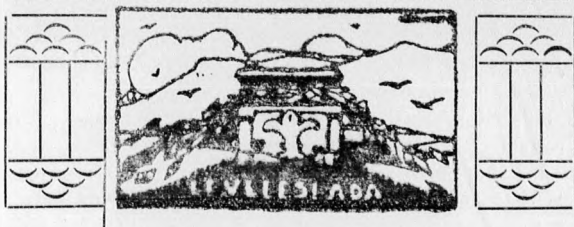
Ha a különleges módon számolunk, akkor

15-ig az egyik, 15-től a másik fél üti el először a lapdát, azaz „szervál“. A hely és ütőcsere 15-nél van. A számolás alapjául a hiba szolgál. Hiba, ha az adogató lapdája nem esett a saját asztalára, ha hálóba akad, vagy leesik az asztalról, stb. A játék pontokban megy. Aki utoljára üti meg jól, helyesen a labdát, annak pontja van. A nyertes az, akinek előbb van 30 pontja.

Riszner László VII. o. t.

Cimlapunkhoz.

A **Mi Lapunk** mai száma új címlappal jelenik meg. A gyönyörű rajtot Tichy Kálmán, rozsnói festőművész és a lapunk olvasói előtt is jól ismeretes kiváló író készítette. A művész egész lelkét öntötte belé. Ha jól megnézzük a képet, csupa élet és elevenség tárul szemünk elé. A rajz alakjai mintegy hozzánőnek lapunkhoz. A cserkészfiuk fárasztó túra közben egy sziklához érnek, mellette megpihennek s ekkor öltik szemükbe a sziklalapjára felírt új lapszám tartalma, amelyet örömmel és szeretettel olvasnak. A címlap cserkészfiúi tehát nem diszitmény, staffage alakok, de a lelkek beszédes megnyilvánulása, ragaszkodó szeretete dédelgetett s nehezen fenntartott lapunk iránt. A finom rajz, az öszhangzatos kivétel azonnal lebilincseli a nézőt s arra csábítja, hogy a művész nyencségével, izlésével megjelkesítve meleg odaadással olvassa végig A Mi Lapunk érdekesebbnél érdekesebb cikkeit, hogy ujongva felkiáltson az olvasók serege: ez, ez a mi lapunk! Azt hisszük, hogy ezzel az új áldozattal is szorosabbra fűzhetjük a lap és olvasói közti baráti kapcsolatot.

A **Mi Lapunk** hűséges barátainak, lelkes olvasóiborának örömmel jelentjük, hogy véget ért a hét sovány esztendő, mellyel a mostoha sors a csehszlovákiai magyar ifjuság lapját sújtotta. Nézzétek, új köntösben lép elétek kedves Hamupipókéunk, A Mi Lapunk. Eljött érte a daliás, jóságos szívű királyfi: a csehszlovákia magyar diákok szeretete és megértése, hogy megváltsa az eddigi nélkülözésektől. Boldogan jelentjük nektek, hogy végre teljesült a ti vágyatok, amely egyuttal a mi törekvésünk is: szórakoztató, tanulságos, eleven lap lesz ezentul A Mi Lapunk; fiúk és lányok egyaránt megtalálják majd benne mindazt, amiben örömük telik. Mint egy idősebb jó barát, olyan lesz ezentul A Mi Lapunk, megbízható segítőtok, tanácsadótok, pajtásotok és tanítótok egy személyben. Új munkatársai friss munkakedvet hoztak magukkal, új rovatok, új ötletek, új

írások, új képek fogják gazdagítani megújított lapotoknak minden egyes számát.

Ezentúl valóban a mi lapunk lesz A Mi Lapunk: az egész csehszlovákiai magyar ifjúságé. Írók, költők, tanárok, tanítók, rajzoló művészek siettek segítségünkre abban a törekvésünkben, hogy olyan lapot adjunk a kezetekbe, mely miatt nem kell pironkodnunk senki emberfia előtt. Olyan lapot adunk a kezetekbe, kedves olvasóink, melynek minde sora nektek akar örömet szerezni, benneteket akar gyönyörködtetni, a ti okulásotokat, a ti testi és lelki tökéletesedéseiteket akarja szolgálni.

Higgyétek el, nehéz feladatra vállalkozunk. Érezzük azt a nagy felelősséget, ami ránk nehezedik. A ti javotokért munkálkodunk, magyar fiúk, magyar lányok, az ifju nemzedék érdekében pedig szívesen megbirkózunk A Mi Lapunk szerkesztésével járó sokféle gondallal. Azt szeretnénk, hogy lássátok a mi igyekezetünket, a mi szeretetünket és jó tettért jóval fizessetek: a barátságotokkal, a ragaszkodástokkal.

Mutassátok meg A Mi Lapunkat pajtasaitoknak, kérjétek meg őket, álljanak be ők is a mi gárdánkba, hogy minél több magyar diáknak tudjunk örömet szerezni, hasznos ismereteket közvetíteni. Ha pedig valami kívánságotok volna, ha tanácsra, utmutatásra szorultok, irjatok nekünk bizalommal, mi „szeretettel és” megértéssel fogunk válaszolni minden kérdésekre. Így válik majd mind szorosabbá az a kapocs, mely mindnyájunkat egyetlen testvéri közösségbe fűz, így lesz majd A Mi Lapunk valóban a mi lapunk: az egész csehszlovákiai magyar ifjúság lapja! (dr.) – **Eleőd Anikó**. Meghiszem, hogy kedves és szép lett A Mi Lapunk. Az együttes munka gyümölcsét ifjúságunk is élvezzi az ingyenc mohóságával és jóízűségével. Megsegítését továbbra is kérem. **O. . Sándor, Bpest.** Apró híreit mindig szívesen fogadom. A pályázathat bátran vehet részt. Előfizetése dec. 31-én jár le. A Jamboree ről már nem kell cikk. **Korenych R.** A 3. 4. 5. jó és leleményes, de a többi erőltetett. Alkalmilag jönnek! **Csáder János.** Bevált, de csak később kerülhet rá a sor. **Weinberger Tibor,** Csak türelemmel kell lenni. Róma sem épült fel egy nap alatt. **Teleky.** „Marasztalás” jön. A jelzett évfolyamokat félretettem. **P. . K. . Zoltán.** Alkalmadán hozzuk. A papiros csak egyik oldalán kell írni és jobb helyesírással. **Előfizetőink, lapkezelőink figyelmébe.** Sokaknak kívánságát teljesítve, check-számlát nyitottunk, Aki ezentúl pénzt óhajt beküldeni lapunknak, kérjen póstai befizető-lapot tőlünk s azon díjmentesen juttathatja hozzánk az előfizetését. Befizetési lapunk száma: 210.698. A lapkezelőknek már ment, tehát használják is fel szorgalmasan. Ezzel is kényelmesebbé kívántuk tenni A Mi Lapunkkal való érintkezést.

FEJTÖRŐ

1.) Számrejtvény. Fukács Nándortól.

Egy üzletbe betért lánytól megkérdezték, hogy hány éves? A lány azt felelte: „Én amennyi anyyi, a bátyám kétannyi, édes anyám is kétszer annyi idő, mint a bátyám; édes anyámtól az apám másfél évvel idősebb. Összesen 95 évesek vagyunk.” Hány éves a lány? Hány éves a bátyja, anyja, apja?

2.) Verses szórejtvény. Weinberger Tibortól.

„Fontos házi szerszám vagyok;
Nélkülem biz nem varrhattok.
Vágd el első két betűmet:
Egy szép állat lesz előttem.”

3.) Keresztszórejtvény. Horváth Zoltántól.

1			20		2	23		26
		3		21				
4	17		5					6
7		19				8		
		9						
10	18							25
11			12		22			13
			14				24	
15					16			

Vízszintesen: 1) A „parány” latin neve. 2) Az örök város neve. 3) Folyók medrében található. 4) Simuló szót. 5) Tagadó szó. 6) Így mondják másképp a végtelenséget. 7) Bibliai ember Sodoma pusztulásánál. 8) Török férfinév. 9) A templom főhelye. 10) Napkeltekor látható. 11) A régi ellentéte. 12. A birka egy neme. 13) Érc. 14) Hajdankor más neve. 15) Házak mellett van. 16) Aki nem gyenge. — Függőlegesen: 1) Kedvelt ifjúsági lap. 17) Egyedül ezt az ásványt esszük. 18) Régi fegyver. 19) Temetés után ilyent illeik meg az ősmagyarok. 14) Aki a vagyonra vigyáz. 20) Lassú víz partot. . . 12) Amiben a lekvárt főzik. 21) Jól sikerült dologra mondják. 2) Szlovenszkoí hegyeken sok van ilyen. 22) Az egészséges arcszíne ilyen. 24.) Mindennek az okozója. 8) A menyasszony más neve. 23) A 14-essel egyezik. 6) Így is pihen az ember. 25. Télen van. 26) Római vezér mellékneve a pún háborúk idejében.

4.) Sakkrejtvény. (Lóugrás szerint)

	vem-	zsef,	é-	jó-	
ma-	ve,	szent-	ber	Jó-	le-
ca-	ti-	*No-	telt.	száz	Sa-
hogy	gyar	nyolc-	pé-	szü-	y
zen-	di-	ren	va-	tó,	lesz,
	Lé-	köl-	kán	te-	

Jegyzet. A megfejtést december hó 10-éig levelezőlapon kell beküldeni. A megfejtők közt értékes könyvet sorsolunk ki.

A szeptemberi fejtörő megfejtése.

1.) *Keresztszórejtvény.* Vízszintesen: 1. Masaryk 2. óra 3. ki. 4. ól. 5. uhu. 6. Eta. 7. ló. 8. kas. 9. szorzás. Függőlegesen: 1. Mikulás. 10. hó. 11. só. 12. óra 13. kar. 4. óta. 14. kalapos. 15. lapos.

2.) *Tréfás kérdések.* a) A közepéig. b) Egyet. c) Ha ketté vágják.

3.) *Versesrejtvény.* Kemence.

Nyertes lett: Kosztra István IV. o. tan. Bratislava. Farkas Gyula: „Forrongó lelkek” c. ifj. regényt elküldöttük címére.

Helyesen megfejtették: Kosztra István, Farkas Antal, Gönczy Károly, Fillner Ferenc, Hizsnány Gyula, Oppé Sándor, Stern Dezső, Szőnyey István és László, BARKÁNYI Irén, Braun Ilona, Vágó Gabriella, Ludwig Aurél, Klatt Aurél, Wurm Gyula, Fukács Nándor, Weinberger Tibor.